96. ALAK SÛRESİ

Bu sûrenin ilk beş ayeti, Hz. Peyga mber'e vahyedilen ilk Kur'an ayetleridir. Geri kalan ayetler bir yıl sonra nazil olmuştur. Adını, ikinci ayetinde geçen ve "kan pıhtısı şeklinde bir yere yapışıp duran şey" anlamına gelen "Alak" kel imesinden almıştır. 19 ayettir.

Hz. İsa'dan takriben altı asır geçmişti. Daha önceki elçilerin getirdiği mesaj, Yahudilik ve Hıri stiyanlık adı altında tamamen yozlaştırılmış, özünden saptırılarak tanınmaz hâle gelmişti. Zulüm ve haksı zlık yeryüzünü kuşatmış, ahlâkî değerler bozulmuş ve ilâhî vahiyden uzaklaşan insanlık, ko rkunç bir bunalımın pençesine düşmüştü. İşte insanoğlu böyle adım adım felâkete doğru sürüklenirken, Hicretten 13 yıl önce, Mil adi 610 yılında, Ramazan ayının bir gecesi, Kadir Gecesinde ilâhî rahmet yeniden tecellî etti ve sonsuz ilim, kudret, rahmet ve me rhamet sahibi Allah, "Oku!" emriyle başlayan ve bizzat kendi kor uması altında kıyâmete kadar insanlığa yol gösterecek olan Son Mesajı Kur'an-ı Kerim'i göndererek, bütün dertlere, sıkıntılara, bunalımlara son veren, insanı dünya ve ahirette gerçek anlamda huzura, mu tluluğa ulaştıran biricik çözüm yolunu gösterdi:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne göderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

- I. Ey insan! Yaratan Rabb'inin adıyla oku! Sana Rabb'in tarafından gönderilen ve bundan böyle ayet ayet, sûre sûre muhatap olacağın bu kitabı, onu güzelce anlamak, zihnine nakşetmek, hayatına yansıtmak ve başkalarına tebliğ etmek amacıyla oku fakat bâtıl değerler, sahte ilâhlar adına değil; onların rızası için, onların istediği doğrultuda değil; yalnızca Rabb'inin adıyla oku!
- 2. O, İnsanı, rahim duvarına tutunarak orada asılı bir şekilde duran, kan pıhtısına benzeyen basit

bir yumurta hücresinden, yani **alaktan yarattı** ve onu aşama aşama konuşma, düşünme, ok uma, öğrenme ve öğretme yeteneklerine sahip üstün bir varlık hâline getirdi.

- 3. Oku; unutma ki, Rabb'in sonsuz lütuf ve kerem sahibidir. Daha önce sahip olmadığın bunca nîmetleri sana bahşeden Rabb'in, yüreğini ilim ve hikmet hazineleriyle doldurarak, seni çok daha büyük mertebelere, en yüce makâmlara çıkaracaktır.
- **4. O** Allah ki, **kalem** ve benzeri araçlar **ile** gerek vahiy ve hikmeti, gerekse ona dayanan bilgileri yazıp muhafaza ederek sonraki nesillere yani şimdiki zamanın ötesine ve bu mekanın dışına aktarma ve böylece, Allah'a kul olma yolunda ilerlemeyi **öğretendir.**
- **5.** Düşünme, araştırma, öğrenme imkân ve yetenekleri bahşettiği **insana**, Peygamber ve Kitap göndererek ona **bilmediği**h e r **şeyi öğreten** O'dur.

Peki, insanoğlu bu nîmetlerin kıymetini gereğince takdir edebiliyor mu?

- **6. Hayır; doğrusu,** Allah'ın adı ile okumayan **insan,** sahip olduğu bilgi, güç ve servetle şımararak **azgınlık eder!**
- 7. Kendisini Allah'ın yol göstericiliği de dahil— her türlü ihtiyacın üstünde görd üğü için.
- 8. Oysa, dönüş Rabb'inedir. Her canlı eninde sonunda ölümü tadacak, imtihan nedeniyle kendisine verilen mal-mülk, güç-kuvvet, iktidar ve saltanatı bırakıp Rabbinin huzuruna çıkacak ve Büyük Mahkemede bu dünyada yapıp ettiklerinin hesabını verecektir. Böylece hiçbir iyilik mükâfâtsız, hiçbir kötülük cezasız kalmayacaktır.

Orada insanlar iki guruptur: Bir tarafta müminler, diğer yanda zalimler, kafirler..

O hâlde, ey insan! Hak ile bâtılın mücâdelesinde tarafsız kalma, müminler cephesinde yerini almak

konusunda çekimser davranma! Gözlerini aç, gaflet uykusundan uyan ve olup bitenleri anlamaya çalış! Birbiriyle mücâdele eden iki taraf göreceksin: Bir tarafta dürüstlüğü, erdemliliği kendilerine prensip edinen müminler, öte yanda hak hukuk tanımayan, çıkarları uğruna her türlü sahtekarlığı, yolsuzluğu rahatlıkla yapan, inananlara en ağır baskı ve işkenceleri revâ gören zâlimler!

- **9,10. Bir düşünsene,** Kâbe'de **namaz kılmakta olan bir kulu,** yan i Peygamberi namazından **engelle**mek iste**y e n** Ebu Cehil adındaki kâfir**i** . Yine düşünsene, inancı doğrultusunda yaşamak isteyen insanları, bu kutsal haklarından mahrum bırakmaya çalışan Ebu Cehil benzerlerinin yaptıklarını.
- II. Bir düşün bakalım; bu namaz kılan, oruç tutan; yani Rabb'ine kulluk ve ibâdet eden kişi, ya doğru yolu izliyorsa?
- 12. Yâhut insanları Kur'an ahlâkına çağırarak dürüstlüğü, erdemliliği öğütlüyorsa ve sen

- onu, zâlimlerle mücâdel esinde yalnız başına bıraktıysan, âhirette bunun hesabını nasıl vereceksin?
- 13. Yine düşün; ya o desteklediğin insanlar Allah'tan gelen hakîkati yalanlamış ve O'nun ayetlerinden yüz çevirmişse ve sen de körü körüne onların peşinden gidiyorsan, yarın hangi yüzle Rabb'inin huzuruna çıkacaksın?
- 14. Müminlere böyle pervasızca eziyet eden bu zâlim, bilmez mi ki, Allah her şeyi görmekte?
- 15. Sakın ha; zannetmesin ki, yaptıkları karşılıksız kalacak! Çünk ü e ğ e r bu çirkin davranışlarına bir son vermeyecek olursa, onu perçeminden tutup cehenneme sürükleyeceğiz!
 - 16. O yalancı, o günahkâr perçeminden!
- 17. O zaman çağırsın bakalım, o güvendiği ordusunu, adamlarını, meclisini.

- 18. Biz de azap meleklerini çağıracağız, bakalım kim üstün gelecek!
- 19. Hayır; sakın ona itaat etme! Zâlimlerin baskı ve işkencelerine asla boyun eğme! Sen tüm ruhunla, tüm benliğinle O'nun huzurunda secdeye kapan ve en içten duâ ve yalvarışlarla O'na yaklaş!